

מ"י 17021/01/19 - נאזלה הזייל, סמי הזייל נגד מדינת ישראל - משטרת ישראל

בית משפט השלום בבאר שבע

מ"י 17021-01-19 מדינת ישראל נ' הזייל ואח'

בפני כב' השופט איתי ברסלר-גונן

מבקשים 1. נאזלה הזייל

2. סמי הזייל

שניהם ע"י ב"כ עו"ד נטלי אנטן ועו"ד גבריאל אנטן

נגד

מדינת ישראל - משטרת ישראל (תחנת רהט)

משיבה

החלטה

1. בפניי בקשה לפסיקת הוצאות הגנה ופיצוי בגין מעצר שווא, לפי סעיף 38(א) בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 [להלן: "**חוק המעצרים**"].
הבקשה הוגשה על ידי המבקשים לאחר שחרורם בהליך המעצר ולאחר שתיק החקירה כנגדם נסגר.

רקע הדברים והמעצר

2. ברקע הדברים אירוע קשה וטרגי שאירע ביום 25.12.2018 בשעות הבוקר, ובו נדרסה למוות בתם של המבקשים, פעוטה כבת שנתיים, בסמוך לבית של המבקשים שבפאתי היישוב רהט.
3. המבקש 2 [להלן: "**המבקש**"] נחקר כבר ביום האירוע ומסר גרסת אליבי לפיה הסיע את אמו לקופת חולים, והלך לבנק ולמשרד הרישוי. המבקש ביקש כי יבוצע איכון למכשיר הטלפון שלו ויבדקו מצלמות אבטחה ברחבי העיר רהט כדי לאמת את גרסתו.
המבקש לא נעצר באותו יום אולם הוא כן נעצר ביום 2.1.2019 ושוחרר למחרת על ידי קצין מוסמך.
גם המבקשת 1 [להלן: "**המבקשת**"], שהיתה בחודש שביעי להריונה, נחקרה יום למחרת האירוע, מסרה גרסה מלאה ושוחררה לביתה.
ביום 7.1.2019 [כמעט שבועיים לאחר האירוע] החליטה המשטרה לעצור את שני המבקשים בחשד לאחריות למעשה ובעילה של חשש לשיבוש חקירה.
ביום 8.1.2019 הובאו שני המבקשים לבית המשפט, כשהמשטרה הצביעה על 12 פעולות חקירה הדרושות לביצוע וטענה לעילות מעצר של מסוכנות וחשש לשיבוש חקירה. בבקשת המעצר יחסה המשטרה למבקשת עבירה של גרם מוות ברשלנות ואילו למבקש יחסה עבירה של הריגה. לשני המבקשים יוחסו עבירות נוספות של הזנחת פעוט, קשירת קשר לפשע ושיבוש מהלכי משפט.
לאחר דיון ארוך, עמד בית המשפט [כב' השופט י. בן דוד] על כך שהתיק נחקר כתיק של גרימת מוות ברשלנות ולא כתיק הריגה, וכי "**למעשה, במשך ימים ארוכים תיק זה נחקר ללא כל צורך משטרי במעצר, כשהמשיבים משתפים כאמור פעולה, נחקרים לבקשת המשטרה ולא יהיה מיותר לציין כי מתגוררים באותו בית ללא כל**

תנאים מגבילים."

בית המשפט בחן את טענת המשטרה לפיה ביום 7.1.2019 "נפל דבר" בעקבות חקירתם של המבקשים, שהצדיק את המעצר אולם טענה זו לא התקבלה. אדרבא, נקבע על ידי בית המשפט כי -

"ראשית באשר למשיב. עיינתי בהודעותיו הקודמות במשטרה (במ/4 מיום 2.1.19) וכן בהודעתו מאמש (במ/3) ומצאתי כי המשיב עקבי בגרסתו ואין כל סתירה או פרכה שמעלה שאלות, אשר התשובה עליהן מחייבת מעצר בשעה שהוא היה משוחרר ימים ארוכים בגין אותם חשדות.

השוויתי את הודעה של המשיבה במשטרה (מיום 26.12.18; במ/5) להודעתה מאמש (במ/6), ולא מצאתי התפתחות חקירתית אשר מחזקת את החשד שהיה בידי המשטרה כנגד המשיב עד כה.

בנסיבות אלו לא מצאתי מה ההצדקה להורות על מעצרם של מי שתקופה ארוכה נמצאים ללא כל תנאים מגבילים, ויודגש כי יש שבחקירה זו קיים פוטנציאל כמעט אינהרנטי לשיבוש חקירה בקרב כלל המעורבים, כולל בני משפחה, אולם בית-המשפט לא יכול להתעלם מהשלב בו נמצאת החקירה, היינו שבועיים במהלכם נחקרים מעורבים שונים ללא שהמשטרה עצמה מצאה כל הצדקה לעתור למעצר או לתנאים מגבילים אחרים.

כן יצוין כי עסקינן במשיבים ללא עבר פלילי, ובמשיבה שנמצאת בחודש השישי להריונה.

בנסיבות אלו מצאתי כי ניתן לאיין עילות מסוכנות ושיבוש (ודוק, למען הזהירות בלבד, שכן כאמור משטרת ישראל עצמה לא חשבה עד אמש כי בתיק מתקיימות עילות מסוכנות או שיבוש, על אף שהאירוע אירע לפני כשבועיים והחקירה מתמשכת מאז בלא הפרעה).

בהתאם לכך, הורה בית המשפט על שחרורם של המבקשים לחלופת מעצר של "מעצר בית" למספר ימים, כל אחד בנפרד במיקום אחר.

הבקשה ועילות התביעה

4. הבקשה דנן הוגשה בחלוף כשלושה חודשים [בחודש אפריל 2019] ובמהלך אוגוסט 2019 נותבה לטיפול. היא נקבעה תחילה לחודש אוקטובר 2019 אולם לאחר בקשות דחייה התקיים דיון ראשון ביום 1.1.2020. התברר כי תיק החקירה של בוחני התנועה נסגר בחודש דצמבר 2019 ולא ניתן היה עדיין לבחון את תיק החקירה. משכך, נדחה הדיון לחודש מרץ 2020 ואז נשמעו טיעוני הצדדים והקצין הממונה התבקש להתייבב לדיון. ביום 3.11.2020 [לאחר דחייה נוספת עקב מצב החירום] התייבב הקצין הממונה ואף נחקר על ידי הסניגורית. הצדדים ביקשו לסכם בכתב ואכן כך עשו.

תמצית טיעוני המבקשים

5. בתמצית, טענתם של המבקשים היא שלא היה יסוד למעצרם בעילה של חשש לשיבוש הליכים, בוודאי שבועיים לאחר האירוע, ולחילופין מתקיימות נסיבות אחרות המצדיקות את פיצויים מכוח סעיף 38(א) בחוק המעצרים.

באשר לעילה הראשונה, סומכים המבקשים ידיהם על החלטת השחרור של בית המשפט ולטענתם לא היה בדל של ראייה ישנה או חדשה שתצביע על התקדמות בחקירה המצדיקה עילת מעצר, גם מנקודת מבטו של הקצין הממונה

בעת ההחלטה.

עוד נטען כי החלטת הקצין הממונה, ביחס להורים המתאבלים על ילדתם המנוחה, נעשתה בצורה פזיזה, ללא טעם וללא הצדקה, בוודאי לאחר שבועיים בהם מצויים המבקשים יחדיו והמבקשת אף בהריון מתקדם.

לטענת המבקשים, סיבת מעצרו האמתית היתה על מנת להפעיל עליהם לחץ בלתי סביר למען יחשפו את זהות הדורס, ועובדה זו העצימה את כאבם הקשה לאחר מות בתם עד כי הדבר מצדיק פיצוי.

עוד נטען כי המבקש העלה טענת אליבי שלא נבדקה כראוי, מסר את הטלפון שלו וביקש לבדוק במצלמות האבטחה ברחבי העיר, במקומות בהם שהה בזמן האירוע. תחילה נטען [על בסיס תשובות טוען המעצרים בדיון] כי המשטרה הוציאה צווים לכך אך לא התקבלו נתונים, דהיינו שהמשטרה בחרה בכל זאת לעצור את המבקש מבלי לבדוק לעומק את טענת האליבי שהעלה עוד בחקירתו הראשונה. בהמשך הפנתה ב"כ המבקשים להליך שבו נקטה כדי לקבל את מצלמות האבטחה [בתיק צ"א 42119-01-19], ובו התברר כי מצלמות האבטחה כן הועתקו על ידי המשטרה והמבקש נראה בהם בזמנים הרלוונטיים, דהיינו שהאליבי שלו אומת.

לטענת ב"כ המבקשים, היא פנתה מספר פעמים לפרקליטות להתעניין במצבם של המבקשים ולקבל מידע אך ללא הועיל.

נטען כי בנסיבות האירוע נגרם למבקשים סבל רב, כשבעת שהם מתמודדים עם מות בתם, הם נעצרים ולאחר מכן גם שוהים במעצר בית, והכל ללא הצדקה.

6. באשר לעילת התביעה השניה [נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי], נטען כי החקירה נעשתה בשירות, ללא עילת מעצר, ללא בדיקת אליבי ועל מנת להפעיל לחץ כבד על המבקשים תוך ניצול מצבם השברירי, כשהמעצר מהווה חוויה טראומטית ופגיעה המצטרפת לעגמת הנפש, לצער רב ולבושה.

ב"כ המבקשים הוסיפה בסיכומיה כי לאחר שקיבלה את חומר החקירה התברר כי הסרטונים אכן ממקמים את המבקש בכניסה לרהט בשעה 07:44 וכי הנתונים אפילו לא הוצגו בבית המשפט במהלך דיון המעצר והושמטו מהדו"ח הסודי בכוונה, כשמנגד נטען לפרוטוקול כי "לא הוצאו נתונים" [זיכרון דברים ודו"ח צפייה צורפו לסיכומי המבקשים].

עוד הפנתה ב"כ המבקשים לעדויות שנאספו ולפיהם בשעה 08:00 עדיין לא היו ילדים בחוץ, כלומר שבשעה זו עדיין לא התרחש אירוע הדריסה [עדות מר אשרף אלהוזייל מיום 6.1.2019]. על כן, נטען, שילוב מלוא הראיות מוביל למסקנה כי המבקש כלל לא נכח במקום בשעת האירוע ועל כן לא ברור מדוע הוא נחשד בעבירה.

7. המבקשים עותרים לפיצוי בהתאם לתקנות בגין שני ימי מעצר לכל אחד [784 ₪ לכל אחד] והם מבקשים להגדיל את הסכום מהטעם שהנזק שנגרם להם גבוה בהרבה מהסכום האמור, בין היתר בשל היותה של המבקשת בהריון מתקדם, ובסה"כ עותרים המבקשים לפצות **כל אחד מהם** בגין עגמת נפש סכום כולל של 4,000 ₪.

עוד עותרים המבקשים לקבלת החזר הוצאות הגנה מכח תקנה 9 בתקנות בסך של 12,000 ₪ לשניהם יחדיו.

תמצית טיעוני המשיבה

8. המשיבה מפנה את הזרקור להחלטת הקצין הממונה, שבשים לב להתפתחות החקירה והמשך איסוף הראיות והחומר שהיה בפניו, סבר אותה עת כי ישנו חשד סביר הקושר את המבקשים לעבירות המיוחסות להם וכי נשקפת מהם מסוכנות לביטחון הציבור וחשש לשיבוש הליכי חקירה.

המשיבה הפנתה לכך כי המבקשת הודתה שהתשלמה בעת שהשאירה את בתה ללא השגחה, וכי כנגד המבקש עלה

אותה עת החשד כי בזמן שנסע ברכבו בשטח הבית דרס את בתו הפעוטה שלאחר מכן נפטרה מהפציעה. לטענת המשיבה, עקב עצמת היסוד הראייתי שהיה מונח בפני הקצין הממונה באותה שעה, וצרכי החקירה הפרטניים, הוא לא יכול היה להימנע בזמן אמת מחקירת העבירות החמורות וממעצרו של המבקשים.

9. המשיבה התייחסה לגרסת האליבי של המבקש וטענה כי דווקא בדקה עוד באותה עת את גרסתו אולם סברה כי אינה רלוונטית כיוון שאירוע הדריסה התרחש בין 07:15 ל- 07:45, דהיינו לפני השעות שלגביהם מסר אליבי.

עוד הפנתה בהקשר זה המשיבה לפרוטוקול הדיון שנערך בפני כב' השופט י. בן דוד בעניין המצלמות [צ"א 42119-01-19] שלאחריו מחקו המבקשים את עתירתם, כיוון שנמצא שהמצלמות הוצאו אכן בזמן אמת. ביחס לעדויות הנוכחים בזירה, טענה המשיבה ואף טען הקצין הממונה בעדותו בבית המשפט, כי אף הם לא הצליחו להבהיר את שעת האירוע המדויקת.

עוד הפנתה המשיבה לסתירות הפנימיות והחיצוניות שבגרסת המבקשים, ביחס למיקום של כל אחד מהם והילדים בעת שהמבקש יצאה מהבית.

לגופה של הבקשה, נטען על ידי המשיבה כי יש בה ניסיון להרחיב את היריעה ולכלול בה את הפגיעה החוקתית בחירות, בעגמת הנפש, הצער, הכישלון, הבושה והפגיעה בשם הטוב, וכי הרחבה זו נוגדת את פסיקת בית המשפט. לסיכומם של דברים נטען כי ההחלטה התקבלה משיקולים קונקרטיים, סבירים, בניקיון כפיים, וכי המעצר בנסיבות שהיו אותה עת היה דרוש.

הדין וההכרעה

10. לאחר ששקלתי טיעוני הצדדים, מצאתי לקבל באופן חלקי את הבקשה, וזאת ביחס לעילה השניה ולגבי המבקשת בלבד.

להלן נימוקיי:

11. סעיף 38(א) בחוק המעצרים קובע כי -

"38. (א) נעצר אדם ושחרר בלא שהוגש נגדו כתב אישום, ומצא בית המשפט שלא היה יסוד למעצר, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי האדם, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לו פיצוי על מעצרו והוצאות הגנתו בסכום שיקבע בית המשפט.

המחלוקת בין הצדדים נסבה תחילה סביב קיומן של עילות התביעה - האם היה יסוד למעצר או שהתקיימו נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי.

"קיומו של יסוד למעצר"

12. אין מחלוקת כי מדובר באירוע טראגי ועצוב, בוודאי קשה למבקשים עצמם שאיבדו במסגרתו את היקר להם מכל, בתם בת השנתיים, שגם היום עדיין איש אינו יודע כיצד מצאה את מותה.

הערך רב המעלה של קדושת החיים מחייב התייחסות מעמיקה לאירוע זה וחקירתו המעמיקה ככל האפשר, להביא תחילה לגילוי האמת ובהמשך להחלטה כיצד לנהוג עם ממצאי החקירה.

13. אין טענה כנגד חקירתם הראשונה של המבקשים [המבקש ביום האירוע והמבקשת למחרת]. אין גם טענה כלפי מעצרו הראשון של המבקש ביום 2.1.2019 [שוחרר על ידי קצין מוסמך למחרת].

הטרוניה היא כנגד מעצרו של שני המבקשים, לאחר חקירתם ביום 7.1.2019, בנימוק כי חלה התפתחות חקירתית המצדיקה מעצר.

14. הדעה הרווחת בפסיקה היא שאת הביטוי "יסוד למעצר" יש לפרש בהקבלה לביטוי "יסוד לאשמה" שבסעיף 80 בחוק העונשין, תשל"ז - 1977 [להלן "**חוק העונשין**"]. רעיון זה קושר את הולדתו של סעיף 38(א) בחוק המעצרים לאחר קיומו של סעיף 80 בחוק העונשין, כהוראה שנועדה להיות בצלמה של ההוראה המוקדמת [השוו ע"פ 4466/98 **דבש נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(3) 86, 73 (2002) (להלן: "**עניין דבש**")].

כפי שהבעתי דעתי בעבר [מ"י (ב"ש) 12543-01-15 **מדינת ישראל נ' אבוצעלוק ואח'** (פורסם בנבו, 6.12.2015); מ"י (ב"ש) 25956-04-15 **מדינת ישראל נ' קיעאן** (פורסם בנבו, 24.12.2015); מ"י 39479-07-17 **מדינת ישראל נ' אבו חאמד** (פורסם בנבו, 30.1.2018)] את הביטוי "לא היה יסוד למעצר" יש לבחון בשני מישורים:

במישור הראשון - הראייתי - בחינת הרף הראייתי שדי בו כדי לבסס "חשד סביר" או "יסוד סביר לחשד" כאמור בסעיפים 23 ו-13 בחוק המעצרים, והכול בהתייחס למידע **שהיה בפני הקצין הממונה בעת שהורה על המעצר**. ובמישור השני - מישור העילה: בשונה מהדרישה הראייתית הבלבדית שבסעיף 80 בחוק העונשין, מגלם בתוכו הביטוי "יסוד למעצר" גם את **קיומה של עילת מעצר**.

במילים אחרות: בחינת שיקול דעתו של הקצין הממונה תהיה לא רק בהקשר הראייתי של חומר החקירה שהיה מונח בפניו, אלא לא פחות מכך - האם התקיימה עילת מעצר.

נזכיר ונדגיש שיש להיזהר מפני "חוכמה שבדיעבד" וכי הבחינה היא בחינה מנהלית של שיקול הדעת של הקצין הממונה שהורה על המעצר ובשים לב לראיות **שהיו בפניו בעת החלטתו** (ראיות קבילות ושאין קבילות, לרבות מידע מודיעיני) [השוו ע"א 5604/94 **חמד נ' מדינת ישראל**, פ"ד נח(2) 498 (2004)]. גם אם לאחר מכן הופרכו חלק מאותן ראיות, או שנמצא כי עד כלשהו שיקר או לא דיין - עדיין, בבחינה מנהלית של שיקול הדעת של הקצין הממונה בעת ההחלטה על המעצר לא ימצא דופי, אם אכן היו אז ראיות המקימות חשד סביר לביצוע עבירה ואם הייתה עילה למעצר.

ונדייק עוד, ונזהיר מ"חוכמה שבדיעבד" לא רק את היחידה החוקרת, אלא גם את המבקשים פיצוי, שאינם יכולים להיבנות בתביעתם רק מעצם החלטת בית המשפט להורות על שחרורם. יש לזכור כי לבית המשפט זווית ראייה רחבה יותר ואף עצמאית ביחס לזה של הקצין הממונה ועל כן, גם אם בית המשפט הורה על שחרור עצור, אין המשמעות מִנִּיה וְכִיה שהחלטת הקצין הממונה לא הייתה סבירה [השוו גם ע"פ (חי') 38219-07-15 **מדינת ישראל נ' חג'אזי** (פורסם בנבו, 19.11.2015)].

ולבסוף, נדגיש כי לא כל טעות של קצין ממונה מצדיקה פיצוי. לצורך קביעת פיצוי, נדרש חוסר סבירות משמעותי בפעולת הקצין הממונה או מי שהורה על המעצר [ראו: רע"פ 4121/09 **רותם שגיא נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.3.2011)]. **תנאי לקבלת בקשה לפי העילה הראשונה היא קביעה שלפיה ההחלטה הייתה לא סבירה באופן משמעותי [שלא היה כל חשד סביר או שלא הייתה כל עילת מעצר].**

15. נחזור לעניינינו ונבחן מה עמד לנגד עיניו של הקצין הממונה ביום 7.1.2019: כאמור, התאונה אירעה ביום 25.12.2018 ומאז עסקה היחידה החוקרת בחקירתה באופן מאומץ, כנדרש באירוע טראגי שבו מצאה פעוטה את מותה.

המבקש נחקר כאמור כבר ביום האירוע, מסר גרסת אליבי וביקש כי זו תיבדק במצלמות ובמכשיר הטלפון שלו. המבקש לא נעצר והיחידה החוקרת לא סברה כי קמה עילה של חשש לשיבוש חקירה, ואף לא עילה של מסוכנות. היחידה החוקרת לא הצליחה לקבוע את שעת האירוע:

אין מחלוקת כי לנגד עיני הקצין הממונה עמדו גרסאות המבקשים ובכלל זה גרסת המבקש. עוד עמדו בפני הקצין הממונה גרסתו של מר אשרף אלהוזייל ולפיה יצא מביתו [בסמוך לבית המבקשים] בסביבות השעה 08:00 ולא ראה דבר ליד השיג [בו אירוע האירוע].

טענה המשיבה כי לא ניתן להסיק במדויק את השעה שבה יצא מר אשרף אלהוזייל מביתו כיוון שנקט במילה "בסביבות". אלא שטענה זו נבדקה ונמצא כי אכן בשעה 08:10 נצפה רכבו של אשרף במצלמות הכניסה לעיר רהט, דהיינו סמוך ליציאה מביתו [ראו נספח ג' לסיכומי המבקשים שלא נסתר בסיכומי המשיבה].

גם הגב' שהרזאר הוזייל, גיטתו של המבקש, מסרה בהודעתה מיום האירוע כי האירוע התרחש בסביבות השעה 08:00 - 08:20. היא לא ראתה את האירוע אולם אחד הילדים הזעיק אותן [היא היתה יחד עם המבקשת במרפסת]. לדבריה, המבקש עצמו היה בקופת חולים ביחד עם אמו, עוד לפני שהיא הגיע לבית המבקשת, והמנוחה עצמה היתה בשלב זה בתוך הבית, ואח"כ יצאה מבלי ששמו לב [הודעתה של הגב' שהרזאר הוזייל מיום 25.12.2018].

לטענת המשיבה גם לאמרה זו לא נתנה היחידה החוקרת משקל משמעותי בקביעת שעת האירוע והפנתה לכך שהעדה מסרה שאינה יודעת בדיוק את השעה ולדבריה **"אבל לפני 8 בבוקר אולי 07:50"**.

אציין כי מחקירת המבקשת עצמה [מיום 7.1.2019] עולה כי כשהמבקש יצא, היא בעצמה יצאה החוצה עם שלושת בנותיה. בהמשך שינתה את גרסתה וטענה שהיתה כבר בבית. מנגד, המבקש מסר כי הילדה בכתה ועל כן הוא ביקש מהמבקשת לקחת אותה לידיים כדי שיוכל לנסוע.

16. ובכן, מה הוביל להחלטה על מעצרו של המבקשים?

בדיון שנערך בבית המשפט ביום 8.1.2019 נשאלה שאלה זו על ידי בית המשפט וטוען המעצרים השיב: **"לשאלת ביהמ"ש אלו מסמכים בתיק החקירה הובילו להחלטה לעצור את המשיב מחדש - אני מפנה לחקירתה של המשיבה מ-7.1.19 (מסומן במ/2)".** ובהמשך: **"ההחלטה לעוצרו התקבלה אתמול בעקבות מה שהראיתי לביהמ"ש."**

בהמשך, הבהיר טוען המעצרים כי לשיטת היחידה החוקרת המבקש היה בבית בזמן האירוע ונשללה טענת אליבי: **"אין טענת אליבי בתיק. בדיקה כזו לא תעלה ולא תוריד, מכיוון שאנו יודעים שהוא היה בבית."**

לא ברור על סמך מה ניתנה תשובה נחרצת זו על ידי טוען המעצרים, שהרי אין מחלוקת שאין לה תימוכין מובהק בתיק החקירה, אלא רק חשד נוכח אי בהירות וסתירות בעדויות.

בהמשך, הבהיר טוען המעצרים כי הגם שניתנו צווים למצלמות אין בתיק נתונים ואף הדגיש בתשובה לשאלה חוזרת כי **"אמרתי שלא התקבלו נתונים"**. שוב ושוב נשאל טוען המעצרים לעניין תוצרי הצווים, שוב ושוב עמד על כך שהוצאו צווים וטרם נמסרו נתונים [פרוט' עמ' 5 ש' 7 ואילך].

יתרה מכך, טוען המעצרים הבהיר כי אין זה דחוף לבצע את הצווים ואף לא להטיח במבקש את דו"ח הממצאים על רכבו [פרוט' עמ' 6 ש' 7]. ויודגש: גם לבית המשפט לא הוצגו ממצאים על הרכב!.

לשאלה מה הוביל להחלטת המעצר, השיב טוען המעצרים כי 12 פעולות החשופות לשיבוש נולדו לאחר חקירת המבקשת ביום 7.1.2019 [פרוט' עמ' 6 ש' 16 ואילך].

בהמשך הבהיר טוען המעצרים כי גרסת המבקשת אינה עולה בקנה אחד עם הממצאים בתיק וזו ההתפתחות

בחקירה שהצדיקה את המעצר.

17. בדיון שנערך בפניי ביום 3.11.2020 [במסגרת הבקשה דנן] העיד הקצין הממונה בעצמו כי בחן את חומר הראיות קודם שהורה על מעצרם של השניים. לדבריו: **"אני זוכר שהיו סתירות מהותיות שעלו בין הגרסה של האב לגרסה של האם וזה מה שבסופו של דבר הכריע את הכף למעצר ואני זוכר פחות או יותר את האירוע, לא במדויק כל שורה וכל מילה."**

הקצין הממונה היה מודע לכך שהמבקש טען לאליבי, אולם לדבריו מדובר באירוע של מספר שניות וכיוון שהיחידה החוקרת לא יודעת את השעה המדויקת, יש קושי לבחון את האליבי. הקצין הממונה אישר כי ראה לנגד עיניו את עדותם של מר אשרף אלהוזייל והגב' שרהזאר הזייל [פרוט' עמ' 31 ש' 10] אך טען כי נוכח הסתירות שבין העדויות, סביר גם שהעדים טועים בחצי שעה לכאן או לכאן בקביעת הזמנים.

עוד העיד הקצין הממונה כי ראה את המצלמות שזיהו את המבקש במקום אחר בשעה 08:00 אולם לדבריו: **"אני לא יכול לומר שזה היה לפני האירוע. אני לא יכול לקבוע שהעד נצפה במצלמות שהוא היה לפי חישוב שלנו לאחר האירוע. המצלמות לא יכולות לקבוע אינדיקציה לגבי סמי."** הקצין הממונה לא ידע להשיב בוודאות האם המצלמות היו לפניו בעת שקיבל את החלטתו על מעצרם של השניים פרוט' עמ' 32 ש' 9]. כשהציגה לו ב"כ המבקשים את תגובות טוען המעצרים בדיון, ולפיהם כלל לא היו נתונים אותה עת, השיב כי יתכן וטוען המעצרים טעה בתשובותיו וכי **"אין דבר כזה שזה לא היה בתיק. אני מניח שאם זה נעשה זה היה בתיק."** [פרוט' עמ' 32 ש' 23]. לשאלת בית המשפט האם דו"ח הצפייה מיום 26.12.2019 [מש/1] הממקם את המבקש ביום האירוע [25.12.2019] בתוך העיר בין השעות 07:40 עד 08:25 היה בפניו בעת שהורה על המעצר, השיב **"אני לא זוכר אבל הגיוני שכן"**. בהמשך הבהיר הקצין הממונה כי נוכח המצלמות מייחסת היחידה החוקרת את שעת האירוע לפני השעה 07:45.

כאן המקום להדגיש - כי ייחוס זה של שעת האירוע מניח כי הדריסה בוצעה על ידי המבקש ועל סמך נתוני שהייתו וקליטתו במצלמה הסמוכה לקיבוץ שובל בשעה 07:40 [פרוט' עמ' 33 ש' 17].

כשהקצין הממונה התבקש להתייחס לעדות אשרף אל הזייל, הוא השיב כי אין אינדיקציה שעבר במקום התאונה ועל כן אין משקל לכך שלא ראה את הילדה. באשר לעדותה של הגב' שרהזאר הזייל השיב הקצין הממונה כי בעצמה סתרה את דבריה באשר לשעת האירוע, ופעם אחת טענה כי ראתה את המנוחה בשעה 07:50 ולאחר מכן בשעה 08:00 או אולי אפילו מאוחר יותר.

18. איני מקבל את טענת המבקשים לפיה המשטרה הסתירה במודע ובמכוון את דו"ח הצפייה בתיק והסתירה מבית המשפט במכוון כי כן נאספו סרטוני מצלמות האבטחה. נמצא כי אלו נאספו אכן בסמוך למועד האירוע, הרבה לפני מעצרם של המבקשים, כעולה מהדו"ח של החוקר שי ביטון [מש/1]. ב"כ המבקשים לא הצליחה לקעקע את עדותו של הקצין הממונה אשר אישר כי הסרטונים מצויים בתיק וכי הוא צפה בהם לפני שהורה על מעצרו. אמנם, שכאמור הקצין הממונה לא העיד בביטחון לעניין הצפייה שלו במצלמות, אולם הוא העיד שגרסת האליבי אינה חזקה כיוון ששעת האירוע עדיין לא הובררה במדויק.

נכון, כי הדברים עומדים בסתירה לדברי טוען המעצרים עצמו [שטען כאמור שאין תוצרי מצלמות], אולם לטעמי סביר, כפי ששיער הקצין הממונה, כי טוען המעצרים פשוט לא הכיר את התיק, יותר מאשר כי בחר להטעות את בית המשפט ואת ב"כ המבקשים במהלך הדיון.

התזה של הקצין הממונה לא השתנתה ונותרה בעיניה, ולפיה יתכן כי האירוע התרחש בעת שהמבקש יצא מביתו. מכאן גם הגדרתו את שעת האירוע בהתאמה לשעת יציאת המבקש מהמקום, דהיינו, לפני השעה 07:45. אם אכן נכונה שעת האירוע, ממילא טענת האליבי אינה רלוונטית וכך המצלמות.

מנגד, תזת המבקשים היא שקיימות עדויות ולפיהן לא יתכן כי האירוע היה לפני השעה 08:00 [עדות אחיה של המבקשת מר אשרף אלהוזיל, ועדות גיסתה, הגב' שרהזאר הזייל]. ככל שתזה זו נכונה, ברור ונהיר כי לא המבקש הוא שדרס את הפעוטה.

אלא שבדיוק בנקודה זו התמקדה החקירה, כפי שצריך להיות, ועולה כי המשטרה אכן התאמצה להגיע לחקר האמת.

19. הסניגורית התמקדה במהלך הדיונים בטענת האליבי ובכך שניתן לתמכה במצלמות ובאיכונים. אכן, הסניגורית הצליחה להוכיח ולהסביר כי ממצאים הטכנולוגים ממקמים את המבקש בתוך העיר רהט בין השעות 07:40 ועד 08:25 כאשר הפעוטה הגיעה למד"א ממש בסמוך לכך.

ואולם, כאמור, טענת האליבי אכן משמעותית ככל שאירוע הדריסה היה באותה שעה וזו הנקודה שבה התמקדה החקירה.

נזכיר כי מעבר לעדויות אשרף ושרהזאר, כמו גם עדות המבקש ועדותה של יוסרה (אמו של המבקש), קיימת גם עדותו של סאלם (ילד) שתיאר כי יצא מהבית בשעה 07:30 ויצאו להסתובב ואז מצאו את הפעוטה.

הקצין הממונה אישר כי סביר שהעדויות היתה בפניו בעת החלטתו, כפי כל התיק, וסביר כי שינויי הגרסאות ביחס לשעות מצדיקים בדיקה מעמיקה יותר שהרי זו ליבה של החקירה בשלב זה, בין היתר, כדי למקם את המבקש ואת המבקשת (כל אחד בנפרד) ביחס לשעת האירוע, בין אם לסתור את גרסתם ובין אם לאושה. ויודגש, כי אף זו תכליתה של החקירה.

20. במישור הביקורת השיפוטית, לא מצאתי חוסר סבירות בשיקול דעתו של הקצין הממונה, המבוסס בין היתר על ניסיונו המקצועי, כי טענת האליבי עדיין לא מספקת, נוכח ששעת האירוע אינה ברורה ויש גם עדות אחת לפחות כי האירוע היה בשעה 07:30. רצונו של הקצין הממונה להמשיך ולחקור בנקודה זו, אף היא סבירה שהרי עניין חשוב הוא להגיע לחקר האמת, לא כל שכן בחקירת מוות של פעוטה. קדושת החיים מחייבת כי תידרש השקעה רבה בחקירת מוות, גם אם עניין לנו בחשד למוות שנגרם כתוצאה מרשלנות. בטוחני כי גם המשפחה מעוניינת לדעת היטב מה בדיוק אירע.

21. ועדיין, נותרנו עם השאלה האם נדרש המעצר עצמו לשם המשך החקירה. שהרי אין מחלוקת כי החקירה התנהלה כבר שבועיים ללא מעצר, ונזכיר כי חומרת האירוע, **כנתון בפני עצמו**, אינו מקים עילה למעצר, בוודאי בשלב זה [השוו: בש"פ 1286/20 **פדידה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 3.3.2020)].

עילות המעצר שהוגדרו על ידי היחידה החוקרת בבקשת המעצר היו מסוכנות לציבור וחשש לשיבוש הליכי חקירה. אינני סבור כי התקיימה עילת מסוכנות לציבור, בוודאי שלא נשקפה כזו מצדה של המבקשת שכלל לא נחשדה בדריסה עצמה, אלא לכל היותר בגרימת המוות כתוצאה מהיעדר השגחה. גם לגבי המבקש, לא נטען למסוכנות, וברי כי לא מדובר במי שנהג בפזיזות תוך נכונות לסכן חיי אדם בכביש [לעניין עילת מעצר של מסוכנות בעבירת תעבורה ראו למשל בש"פ 6084/10 **שבו נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 21.9.2010); בש"פ 1248/20 **איפרח נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 4.3.2020)].

22. נותרנו עם עילת החשש לשיבוש החקירה.

עילה זו מצויינת בסעיף 13(א)(1) בחוק המעצרים ומעבר לקיומו של חשד סביר לביצוע העבירה [ברף הראיית בנדרש בשלב זה] נדרש **"יסוד סביר לחשש ששחרור החשוד או אי-מעצרו יביא לשיבוש הליכי חקירה או משפט, להתחמקות מחקירה מהליכי שפיטה או מריצוי עונש מאסר, או יביא להעלמת רכוש, להשפעה על עדים או לפגיעה בראיות בדרך אחרת"**.

עילת מעצר זו, בשונה מעילות המעצר האחרות אינה תלויה בהכרח בחומרת העבירה [פרט לכך שנדרש שלא תהא עבירת חטא] ומתמקדת בחקירה עצמה כמרכזית בשיקולים [השוו: בש"פ 5492/98 **ברונסון נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(4) 116, 123 (1998)]. על מנת שיתקיים חשש ששחרור החשוד או אי-מעצרו יביא לשיבוש הליכי חקירה או משפט, אין די בעצם קיומן של פעולות חקירה, אלא נדרש לבדוק האם אכן לחשוד יכולת להשפיע על פעולות אלו, הן בפן הפיזי והן בפן הרעיוני. לא כל עדות שצפויה להימסר במסגרת חקירה ניתנת לשיבוש, וודאי לא אם אין קשר בין החשוד למוסר העדות ולא צפוי קשר שכזה. ואולם, פעולות חקירה שעניינן בדיקת טענת אליבי, בדיקת גרסתו של חשוד למול נחקרים אחרים וכד', הן בהחלט פעולות חקירה הניתנות לכאורה לשיבוש, הן בשל הקרבה של אותם עדים לחשוד הן בשל החשש להשפעה עליהם וזיהום אפשרי של חקירתם.

במקרה שלפנינו, התקשתה היחידה החוקרת במתן מענה מדויק לשאלת שעת האירוע והחשד נפל על המבקש ובכיוון זה התמקדה החקירה. כפי שעלה במהלך הדיון בבית המשפט במסגרת הבקשה דנן [פרוט' מיום 5.3.2020] התגלו סתירות לא מעטות בגרסאות המבקשים, הן גרסאות פנימיות והן גרסאות בין המבקשים, ביחס לשעת האירוע ולמיקום המבקש ושעת צאתו מהמתחם. בנקודה זו בדיוק ביקשה היחידה החוקרת להמשיך לחקור, ולשם כך ביקשה לבצע פעולות שאותן פירטה בדו"ח הסודי בפני בית המשפט, וחלקן קשורות לביצוע פעולות שהן חסויות, על מנת לשמור על שיטות ואמצעים [יצוין כי הסיגורית התנגדה להגשת הדו"ח הסודי לשם בקרה, ראו פרוט' עמ' 21]. עיקר תכלית המעצר היתה כדי לבצע את הפעולות המבוקשות, ללא חשש לתיאום עמדות והשפעה על עדים, בוודאי נוכח הקרבה המשפחתית בין אותם אלו שנדרשו לפעולות או לחקירה.

23. ועדיין, ניתן לשאול, כפי ששאל בית המשפט [כב' השופט י. בן דוד] האם קיימת חלופת מעצר. על שאלה זו ענה בית המשפט בחיוב. דהיינו, בית המשפט קבע קיומה של עילת מעצר אולם הביע דעתו כי אין עוד הצדקה למעצר מאחורי סורג ובריח וניתן להסתפק בתנאים של "מעצר בית" והרחקה של בני הזוג האחד מהשני.

וידגש: כי אם סבר היה בית המשפט שאין כל עילת מעצר, לא רשאי היה לקבוע תנאים מגבילים [השוו: י. קדמי, **על סדר הדין בפלילים**, כרך א', בעמ' 167 (2008); ראו גם בש"פ 952/00 **מדינת ישראל נ' דרור חוטר-ישי**, פ"ד נד(1) 638 (2000); בש"פ 5869/96 **אבו מנה נ' מדינת ישראל** (25.8.1996)].

עצם העובדה כי בית המשפט מצא קיומה של עילת מעצר אולם העדיף את השחרור בערובה לחלופת מעצר, אין משמעותה כי בית המשפט סבר שמלכתחילה לא היה יסוד למעצר. אדרבא, בית המשפט הבהיר כי לא מצא הצדקה להורות על המשך המעצר אולם בהחלט הבהיר כי **קיים פוטנציאל מובנה לשיבוש החקירה**, ורק בשל השלב שבו נמצאת החקירה, כמו גם שנשקל היותה של המבקשת בהיריון מתקדם וכי למבקשים אין עבר פלילי, שניתן לאיין את עילת המסוכנות ובעיקר את עילת השיבוש על ידי חלופת מעצר, הכוללת תנאים של הפרדה גאוגרפית ואף אי יצירת קשר בין השניים.

24. אני מסכים עקרונית עם ב"כ המבקשים כי עצם ההחלטה להורות על חלופת מעצר, והעובדה כי המבקשים בחרו שלא לערור על החלטה זו, אין משמעותה ויתור על טענותיהם או הצדקת החלטתו של הקצין הממונה. אני מסכים כי כשם שקביעת בית המשפט של מעצרים להורות על שחרור ללא תנאים אין משמעותה בהכרח שגיאת הקצין הממונה המצדיקה פיצוי, וכך גם להיפך - העובדה כי הוארך המעצר או נקבעו תנאים לחלופת מעצר, אף הם אינם מחסום מפני תביעה לפי סעיף 38 בחוק המעצרים.

עם זאת, נזכיר, כי בחינת החלטתו של הקצין הממונה היא בחינה מנהלית ולא כל טעות של קצין ממונה או קיומה של אפשרות סבירה להחליט אחרת מצדיקה פיצוי. כאמור, רק חוסר סבירות משמעותי בפעולת הקצין הממונה או מי שהורה על המעצר תביא לפיצוי [רע"פ 4121/09 **רותם נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.3.2011)].

במקרה שלפנינו, ולאחר שעיינתי במהלך הדיון בתיק החקירה ונחשפתי לסתירות שבגרסאות, החלטתו של הקצין

הממונה שתכליתה היתה להעמיק חקר ולדייק בעובדות כדי לתת מענה [גם למשפחה עצמה] כיצד נגרם מותה של הפעוטה, היא החלטה סבירה בנסיבות העניין.

25. צודקת ב"כ המבקשים כי התוצאה קשה, בוודאי נוכח שמדובר בהורים ששכלו את בתם הפעוטה וכעת נדרשים לחוויית מעצר, בוודאי שעה שהמבקשת עצמה בהריון מתקדם. אני מקבל כי ראוי בשעה שכזו לשקול האם נכון ודרוש המעצר ואין אפשרות אחרת זולתו לשם המשך החקירה. חובה זו מוטלת על כל העוסקים במלאכה: השוטר, החוקר, ובוודאי הקצין הממונה המורה על המעצר. כך גם נכון ומוטל על בית המשפט לעשות. הדברים נכונים לגבי כל אדם שחירותו נפגעת כתוצאה ממעצרו ובוודאי נכונים הדברים ביחס למי שמצוי בתקופת אבל או בתקופה קשה של התמודדות, רגשית, נפשית ואף פיזית.

עם זאת, אין מדובר בנתונים המקנים חסינות, אלא שיקולים נוספים שיש לשקול בהליך. במסגרת שקילה זו, יכול היה הקצין הממונה ליתן משקל אחר לנתונים אלו, בוודאי כאשר עד אותה עת המשטרה לא סברה שיש חשש לשיבוש החקירה או למסוכנות [כפי שגם עמד על כך בית המשפט בהחלטת השחרור]. בוודאי ידענו גם מקרים שבהם גם אם בתחילה אין חשש לשיבוש חקירה, עולה חשש שכזה בשלב מאוחר יותר ויש לבצע פעולות תוך הפרדה בין המעורבים.

בתיק מ"י 62290-03-19 **מדינת ישראל נ' אטדגי** (14.5.2020) נבחנה השאלה האם חלה חובה על הקצין הממונה לשקול חלופת מעצר. באותו מקרה הבעתי דעתי כי מקום שקיימת עילת מעצר מסוימת, אולם בהחלט ניתן לדעת הקצין הממונה לאיינה או לצמצמה ואין הכרח בהגשת בקשת מעצר נוספת, הוענקה סמכות זו לקצין הממונה בסעיף 27 בחוק המעצרים, אולם אין לקרוא בכך חובה לשקול חלופת מעצר.

לטעמי, בהחלט ראוי היה הקצין הממונה לשקול חלופה שתאפשר את ההפרדה לצורך המשך החקירה, אולם אין לקבוע כי היעדר שקילה שכזו מהווה פעולה בחוסר סבירות קיצוני המצדיק את הפיצוי החרגי לפי העילה הראשונה.

עילת התביעה השנייה - "נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי"

26. עילה נוספת זו היא "עילת סל". מדובר בעילה עמומה, שירות במהותה, שנועדה להרחיב את שיקול הדעת של בית המשפט [השוו ע"פ 7826/96 **רייש נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(1) 481 (1997); וכן ראה עניין **דבש**]. בהשראה מפסק הדין בעניין **דבש** ניתן לעשות שימוש בקטגוריות משנה גם בהקשר של תביעת פיצויים לפי סעיף 38 בחוק המעצרים.

קטגוריה ראשונה נוגעת **להליכי החקירה עצמם**, ובמסגרתה נבחנת התנהלות רשויות החקירה והתנהלותו של החשוד. הבחינה תהיה ביחס לפעילות הבלתי תקינה של רשות החקירה, כגון התעלמות מטענת אליבי, התנכלות לחשוד, מעורבות של שיקולים פסולים בהליך המעצר או אף העיכוז. במקביל, יבחן בית המשפט גם את התנהלותו של החשוד עצמו ואת השפעתו על יעילות החקירה [ראו לעניין זה רע"פ 960/99 **מקמילן נ' מדינת ישראל**, פ"ד נג(4) 294 (1999); ע"פ 700/00 **טוויל נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(4) 450 (2002)].

קטגוריה נוספת עניינה **אופן ניהול ההליך והפרוצדורה שננקטה**. כך למשל, מקום שבו השתתה המשטרה להביא את החשוד לדיון בבית המשפט, או כאשר השתתה בשחרורו, או כאשר למשל לא הציגה לבית המשפט את מלוא הראיות. כך למשל, יתכן מצב שבו הקצין הממונה נמנע מלבחון את הראיות שהיו בתיק בעת החלטתו, לרבות החלטה של האחראי על החקירה לבקש הארכת מעצר נוספת. קטגוריה זו היא הרחבה מבין הקטגוריות, ועל אף הריסון הנדרש מבית המשפט והזהירות מפני "בחינה בדיעבד", עדיין אין תחליף גם לשכל הישר בבחינת קטגוריה זו.

הקטגוריה השלישית עניינה **אופן סיום מעצרו של החשוד**: בהקשר זה תהיה נפקות לשאלה האם החשוד שוחרר על ידי בית המשפט כשנמצא דופי של ממש בפעולת המשטרה או האם החשוד שוחרר כבר בתחנת המשטרה על ידי

קצין מוסמך שהחליט להפעיל סמכותו תוך קיום ביקורת עצמית. יש לבחון גם את משך המעצר, כגורם עצמאי שיש בו כדי לפגוע [בעצם קיומו] בתחושת הצדק.

אין מדובר ברשימה סגורה ובהחלט ניתן לשקול קטגוריות ושיקולים נוספים, הכל בנסיבות כל מקרה ומקרה, כאשר בבוא בית המשפט לשקול את הפיצוי בגין המעצר, עליו לזכור כי מעבר לחישוב משך שלילת הזכות לחירות, יש לתת ביטוי לעצם המעצר [ראו לעניין זה פסיקתו של כב' השופט מ. אלון בבג"צ 5304/92 פר"ח 1992 סיוע לנפגעי חוקים ותקנות למען ישראל אחרת - עמותת ה' שר המשפטים, פ"ד מז(4), 715 (1993)].

27. ומכאן ליישום בעניינינו ואציין כי הצדדים לא הרחיבו בהקשר לעילה זו.

אין ספק כי המבקשים נפגעו ממעצרים, והפגיעה קשה עוד יותר שעה שמיוחס להם במישרין או בעקיפין את גרימת מותם של בתם הפעוטה, גם אם לא בכוונה ורק מתוך רשלנות. המבקשים היו מצויים באבל כבד והמבקשת אף בהריון מתקדם. חוויית המעצר עבור המבקשת היתה קשה ביותר ואף זה עניין שיש לשקלו, קודם כל בהחלטה על המעצר אך גם בשלב זה של ההליך.

במקרה של המבקשת, הגם שהיה יסוד למעצר והיתה קיימת עילת מעצר, הרי היא חלשה יותר לגביה כיוון שהיא אינה חשודה בדריסה עצמה, אלא לכל היותר באי השגחה, ואף שקשה הדבר ויכול והוביל לתוצאה טרגית, הרי את העצב היא נושאת עמה כל יום מאז. עיקר הצורך במעצר [או בתנאי ערובה] היה כדי לאיין את החשש לשיבוש החקירה, שנועדה להביא לחקר האמת. במצב שכזה, יכול המעצר להיתפס כלא הוגן בעיני המבקשת ומכך יש להיזהר.

עצם ההחלטה לבקש את הארכת מעצרה של המבקשת, על אף קיומה של עילת מעצר [בשונה מהבקשה בענייניו של המבקש עצמו שהשפעתו על העדים אולי גדולה יותר והוא נחשד **אותה עת** בדריסה עצמה] הקשתה עוד יותר על סבלה של המבקשת, ובנקודה זו יש לטעמי הצדקה לפיצוי.

וידגש: מדובר בפיצוי סל, ונדרש ריסון לשם שימוש בו, אולם המקרה שלפנינו הוא המקרה הנכון, ולו כדי להדגיש את החשיבות שבשקילה נוספת קודם להחלטה על מעצר, של מי שבהריון מתקדם, נמצאת באבל עת חרב עליה עולמה בשל מות בתה הפעוטה ואינה חשודה בעצמה בדריסתה.

לעניין זה ניתן להפנות להנחיית פרקליט המדינה מס' 2.26 העוסקת במדיניות העמדה לדין של הורים בגין גרימת מוות ברשלנות של בני משפחתם, והנחיית פרקליט המדינה מס' 2.13 לעניין העמדה לדין בעבירה של הזנחת קטין - הנחיות המאזנות בין ערך החיים של הקטין לאינטרס האישי של ההורים שאיבדו את הילד, יכול שלעתים לא יהיה עניין ציבורי בהעמדת מורות כי במקרי רשלנות חד פעמית של הורים שהסתיימו במות הילד, יכול שלעתים לא יהיה עניין ציבורי בהעמדת ההורים לדין, בשל האסון הכבד שפקד אותם ונגרמה להם פגיעה רגשית ונפשית, וזאת כמובן בכפוף לכל מקרה ומקרה.

28. לטעמי, הגם שהיתה עילת מעצר (גם אם לא גבוהה) בעניינה של המבקשת, כמו גם בענייניו של המבקש, בעיקר כדי למנוע מהם לתאם עמדות ולשבש את החקירה, ניתן היה לערוך הבחנה ביניהם. ככל שהקצין הממונה הורה לשם כך על מעצרו של המבקש, ניתן היה בנסיבותיה של המבקשת, הן נסיבותיה הרגשיות, הנפשיות והפיזיות, ובכלל זה בשים לב לעבירה שיוחסה לה בשונה מהמבקש - להסתפק בחלופת מעצר. כך היתה מובטחת גם ההפרדה בין השניים, ואין לומר כי מדובר בהבחנה אסורה, אלא דווקא בהבחנה ראויה בנסיבות העניין.

היעדר הבחנה זו, בנסיבות הקונקרטיות של המקרה וההשפעה הרגשית על המבקשת, כעולה מתצהירה, מצדיקה את הפיצוי לפי עילת הסל, למבקשת בלבד.

שיעור הפיצוי:

29. כאמור, לא מצאתי כי התקיימה עילת הפיצוי הראשונה, שלפיה **"לא היה יסוד למעצר"**. גם לא מצאתי שהתקיימה העילה השניה באופן ובעוצמה המצדיקה פיצוי חריג למבקש. עם זאת, מצאתי בנסיבות החריגות הצדקה לפיצוי למבקשת.
30. תקנות סדר הדין (פיצויים בשל מעצר או מאסר), תשמ"ב - 1982 [להלן: **"תקנות הפיצויים"**] מתייחסות גם לסעיף 38 בחוק המעצרים, הגם שנחקק לאחר מכן, וזאת כיוון שסעיף זה החליף את סעיף 32 בחוק סדר הדין הפלילי, שעסק באותו עניין קודם לחוק המעצרים.
- תקנה 8(א) בתקנות הפיצויים קובעת את שיעור הפיצוי המרבי בגין יום המעצר או המאסר כחלק ה- 25 של השכר הממוצע במשק [לפי התביעה, 392 ₪]. המבקשת עתרה לקבוע את הפיצוי בעבור שני ימים [יום המעצר והיום שבו שוחררה בפועל] וסבורני כי בדין בקשה זו, ואין לקבוע לפי יממות אלא לפי ימים.
31. לסכום הפיצוי למבקשת יש להוסיף גם שכר טרחה לבאת כוחה.
- בתוספת לתקנות הפיצויים נקבע הסכום המרבי. במקרה שלפנינו, סבורני כי נכון לאפשר את הסכום המרבי עבור המבקשת נוכח המאמץ והפעולות הרבות שנעשו כדי לאפשר את קיום הדיון, ובכלל זה העתירה שהוגשה לקבלת פרטי המצלמות. לגבי עתירה זו, היא נדרשה בעיקר נוכח שטוען המעצרים הטעה את ב"כ המבקשת במהלך דיון המעצר כשמסר שאין תוצרי מצלמות. על כן, בהתאם לתוספת לתקנות, ובהתאם לתקנה 9(א) בתקנות הפיצויים, אני קובע את שכר הטרחה בסך של 2,982 ₪ + מע"מ.
- לא מצאתי מקום לתוספת אחרת שהתבקשה.
32. המבקשת עתרה גם לפיצוי בשל עגמת נפש. פיצוי זה אינו לפי התקנות ובכל מקרה השפעת המעצר על המבקשת היא זו שממילא הביאה להחלטה על הפיצוי תוך שימוש בסעיף הסל והנסיבות החריגות המצדיקות פיצוי.
33. משכך, אני מורה למשיבה לפצות את המבקשת בסך של 784 ₪ וכן להוסיף בעבור שכר טרחה סכום נוסף שך 2,982 ₪ + מע"מ.
- הפיצוי ישולם ישירות תוך 45 יום.
34. בית המשפט משתתף בצער המשפחה ומתנצל על העיכוב במתן ההחלטה, שנבע מתקלה.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים ותודיע עצם קיומה לבאי-כוחם טלפונית.

ניתנה היום, כ"ג תשרי תשפ"ב, 29 ספטמבר 2021, בהעדר הצדדים.